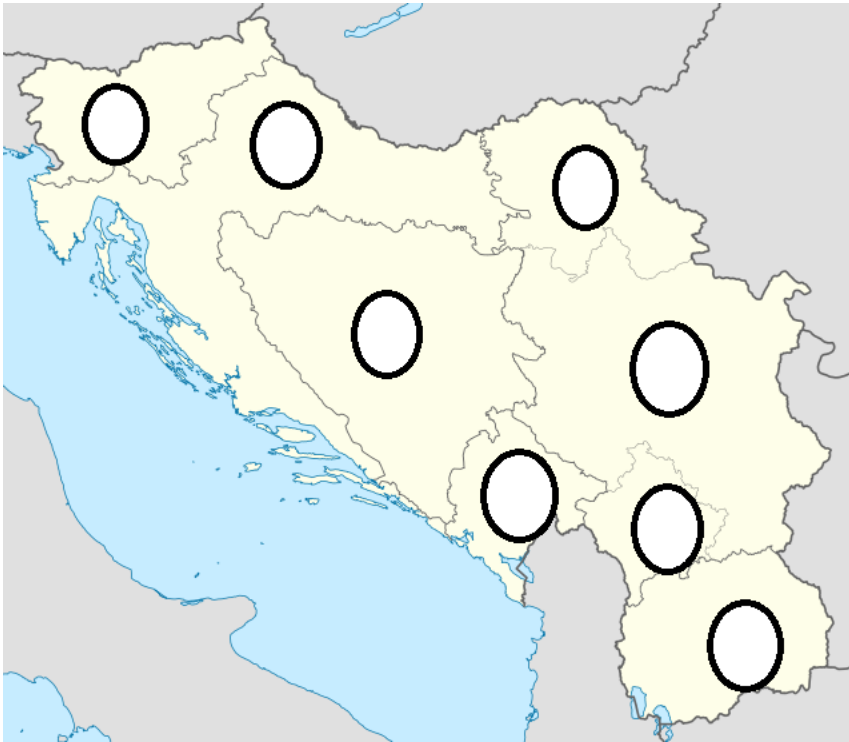

(12)

U krugove **UPIŠI BROJ** ispred odgovarajuće republike ili autonomne pokrajine:

1. Hrvatska
2. Srbija
3. Crna Gora
4. Vojvodina
5. Makedonija
6. Slovenija
7. Kosovo
8. Bosna i Hercegovina

U zadatku iznad **ZAOKRUŽI** autonomne pokrajine.

Napiši znak X u republiku u kojoj je bila centralizirana vlast.

Napiši znak # u republiku u kojoj je rođen Josip Broz Tito.

Zaokruži obilježja Zapadnog bloka: (4)

- a) demokracija
- b) jednostranačje
- c) komunizam
- d) diskriminacija Afroamerikanaca
- e) zabrana religije
- f) višestranačje
- g) kapitalizam

Zaokruži pojmove koji ne vrijede za SFRJ: (4)

- a) nacionalizacija
- b) diskriminacija žena
- c) višestranačje
- d) nestašice proizvoda
- e) slobodno tržište
- f) obilježavanje Titova rođendana
- g) obilježavanje Božića i Uskrsa

Poveži pojam s ispravnim objašnjenjem: (4)

A) Informburo	___ radnici donose sve važne odluke u poduzećima
B) samoupravljanje	___ krovna organizacija svih komunističkih partija
C) dekolonizacija	___ figurativni pojam koji označava granicu između blokova u Hladnom ratu
D) željezna zavjesa	___ proces oslobađanja država od kolonijalne vlasti

Što je UDBA? _____ (1)

Navedi skupine stanovnika s kojima se UDBA obračunavala: _____ (5)

Govor američkog predsjednika Trumana iz 1947. u Kongresu kojim traži financijska sredstva za pomoć Grčkoj i Turskoj kako bi spriječio jačanje komunizma u tim zemljama:

U sadašnjem trenutku svjetske povijesti skoro svaka država mora birati između dva načina života. Taj izbor suviše često nije slobodan. Jedan način života temelji se na volji većine i odlikuju ga slobodne institucije, predstavnička vlada, slobodni izbori, garancija osobnih sloboda, sloboda govora i vjere i sloboda od političkog ugnjetavanja. Drugi način života temelji se na volji manjine koja se silom nameće većini i oslanja se na teror i ugnjetavanje, kontrolu tiska i radija, namještene izbore i potiskivanje osobnih sloboda. Ja vjerujem da politika Sjedinjenih Država mora biti takva da podupre borbu slobodnih ljudi protiv pokušaja podjarmljivanja od strane naoružane manjine ili vanjskog pritiska. Vjerujem da moramo pomoći slobodnim narodima da sami na svoj način odluče o svojoj sudbini.

1. Navedi **puni naziv** zemlje koju predstavlja Truman? (1)

---

2. Na što misli predsjednik Truman kada kaže da *svaka država mora birati između dva načina života*?

---

3. Navedi **nazive dvaju** suprotstavljenih sustava. (2)

---

4. Kako se u povijesti naziva razdoblje o kojem se govori u izvoru? (1)

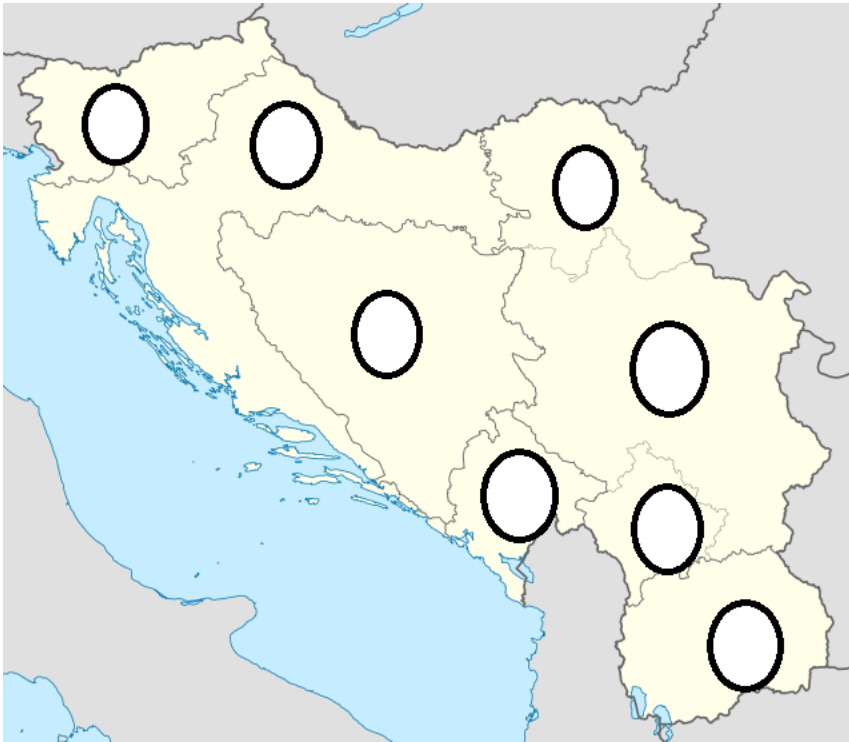
5. Koja su prema Trumanu obilježja istočnog bloka? (1)

---

6. Navedi tri zemlje koje prema Trumanu odlikuje sloboda, i tri koje odlikuje teror i ugnjetavanje. (6)

---

(12)

U krugove **UPIŠI BROJ** ispred odgovarajuće republike ili autonomne pokrajine:

1. Slovenija
2. Kosovo
3. Hrvatska
4. Srbija
5. Makedonija
6. Vojvodina
7. Bosna i Hercegovina
8. Crna Gora

U zadatku iznad **ZAOKRUŽI** autonomne pokrajine.

Napiši znak X u republiku u kojoj se nalazio Goli otok.

Napiši znak # u republiku u kojoj je pokopan Josip Broz Tito.

Zaokruži obilježja Istočnog bloka: (4)

- a) demokracija
- b) jednostranačje
- c) komunizam
- d) plansko gospodarstvo
- e) diskriminacija Afroamerikanaca
- f) zabrana religije
- g) višestranačje

Zaokruži pojmove koji vrijede za SFRJ: (4)

- a) nacionalizacija
- b) kolektivizacija
- c) višestranačje
- d) omladinske radne akcije
- e) slobodno tržište
- f) obilježavanje Titova rođendana
- g) obilježavanje Božića i Uskrsa

Poveži pojam s ispravnim objašnjenjem: (4)

A) <i>Plave kacige</i>	___ pretvaranje privatnog vlasništva u državno
B) nacionalizacija	___ tajna jugoslavenska policija
C) UDBA	___ nerazvijene bivše kolonije u Africi, Aziji i J. Americi
D) <i>Treći svijet</i>	___ vojne snage Ujedinjenih naroda

Što je UDBA? _____ (1)

Navedi skupine stanovnika s kojima se UDBA obračunavala: _____ (5)

_____

Winston Churchill je 6. 3. 1946. održao poznati govor na sveučilištu Fulton:

Sjena je pala na pozornicu još donedavno osvijetljenu savezničkom pobjedom. Nitko ne zna što sovjetska Rusija i njena međunarodna komunistička organizacija namjeravaju uraditi u neposrednoj budućnosti... Od Stettina na Baltiku do Trsta na Jadranu željezna zavjesa spustila se preko kontinenta. Iza te linije leže glavni gradovi drevnih država srednje i istočne Europe, Varšava, Berlin, Prag, Beč, Budimpešta, Beograd, Bukurešt i Sofija, svi ti čuveni gradovi i njihovo stanovništvo leže u onome što ja moram nazvati sovjetskom zonom i svi su podvrgnuti, u jednom ili drugom obliku, ne samo sovjetskom utjecaju, nego i veoma jakoj i rastućoj kontroli iz Moskve... Ne vjerujem da sovjetska Rusija želi rat. Ona želi plodove rata te neograničenu ekspanziju svoje moći i doktrine.

1. Koju je zemlju predstavljao Winston Churchill? (1)

---

2. Na što Churchill misli kada kaže da je *sjena pala na pozornicu još donedavno osvijetljenu savezničkom pobjedom*? (1)

---

3. Međunarodna komunistička organizacija naziva se: a) KPJ   b) Informburo   c) UDBA

4. Objasni pojam 'željezna zavjesa'. (1)

---

5. Zašto Churchill kaže da su spomenuti gradovi u *sovjetskoj zoni utjecaja*? (1)

---

6. Nabroji zemlje s komunističkim uređenjem u Hladnom ratu (**najmanje 5**).

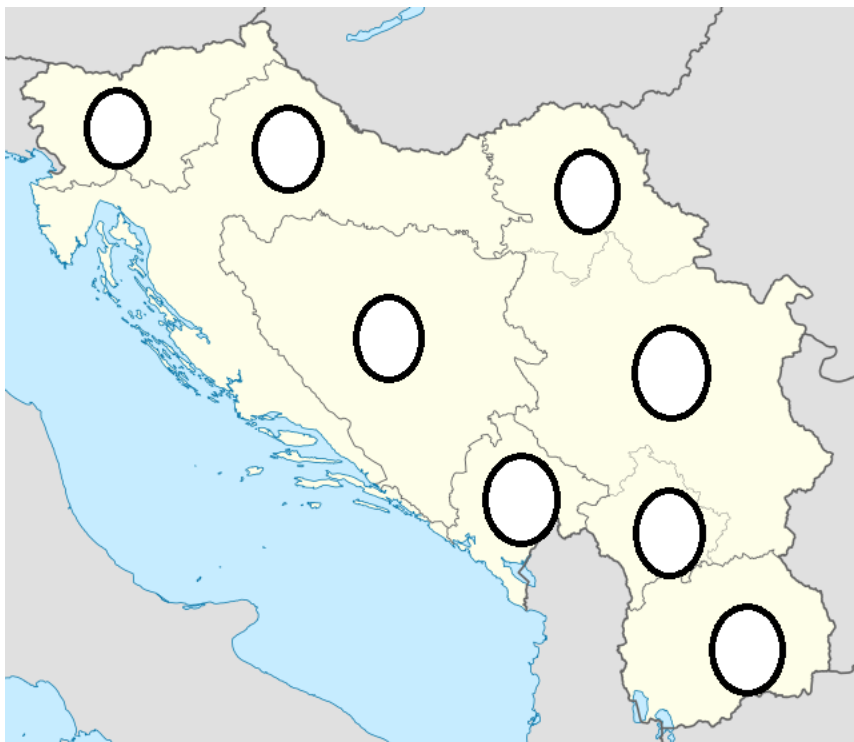
---

7. Navedi **načine sukobljavanja** blokova u Hladnom ratu. (1)

---

8. Što znači Churchillova pretpostavka da Rusija ne želi rat, nego plodove rata? (1)

U krugove **UPIŠI BROJ** ispred odgovarajuće republike ili autonomne pokrajine:

1. Slovenija
2. Kosovo
3. Hrvatska
4. Srbija
5. Makedonija
6. Vojvodina
7. Bosna i Hercegovina
8. Crna Gora

U zadatku iznad **ZAOKRUŽI** autonomne pokrajine.

ZAOKRUŽI 'T' AKO JE TOČNO, 'N' AKO JE NETOČNO: (3)

UDBA je tajna policija u drugoj Jugoslaviji.

T

N

Hrvati su bili najbrojniji narod u Jugoslaviji.

T

N

Alojzije Stepinac je osuđen na 16 godina zatvora.

T

N

RAZVRSTAJ OBILJEŽJA BLOKOVA: (10)

/višestranačje/jednostranačje/komunizam/demokracija/plansko gospodarstvo/tržišno gospodarstvo/vjesrke slobode/zabrana religije/državno vlasništvo/privatno vlasništvo/

ISTOČNI BLOK

ZAPADNI BLOK

Govor američkog predsjednika Trumana iz 1947. u Kongresu kojim traži financijska sredstva za pomoć Grčkoj i Turskoj kako bi spriječio jačanje komunizma u tim zemljama:

U sadašnjem trenutku svjetske povijesti skoro svaka država mora birati između dva načina života. Taj izbor suviše često nije slobodan. Jedan način života temelji se na volji većine i odlikuju ga slobodne institucije, predstavnička vlada, slobodni izbori, garancija osobnih sloboda, sloboda govora i vjere i sloboda od političkog ugnjetavanja. Drugi način života temelji se na volji manjine koja se silom nameće većini i oslanja se na teror i ugnjetavanje, kontrolu tiska i radija, namještene izbore i potiskivanje osobnih sloboda. Ja vjerujem da politika Sjedinjenih Država mora biti takva da podupre borbu slobodnih ljudi protiv pokušaja podjarmljivanja od strane naoružane manjine ili vanjskog pritiska. Vjerujem da moramo pomoći slobodnim narodima da sami na svoj način odluče o svojoj sudbini.

1. Navedi naziv države u kojoj je predsjednik Truman.

-
2. Prepiši rečenicu u kojoj je opisan način života u demokratskim državama.

-
-
3. Prepiši rečenicu u kojoj je opisan način života u komunističkim državama.

-
-
4. Da li su Sjedinjene Države demokratska ili komunistička država?

-
5. Da li je Sovjetski savez demokratska ili komunistička država?
-

